

Afgørelse

Produktionsskoleforeningen (PSF)
Danmarksgade 19
7100 Vejle

Kontor for videngrundlag
Postboks 1228
0900 København C
Tlf. 70121288
Fax 72208945
at@at.dk
www.at.dk

Vedrørende dispensationsansøgning fra reglerne om unges arbejde

2. marts 2007

Produktionsskoleforeningen har ved mail af 11. juli 2006, suppleret med høringssvar af 13. november 2006, fremsendt ansøgning om dispensation fra reglerne om unges arbejde for så vidt angår en række maskiner, arbejdsprocesser mv.

Vores sag
20050098467/13
Vores ref.
Holger Bilsted

Formålet er at få en generel dispensation, der gælder for alle produktionsskoler.

CVR nr. 18597373

Arbejdstilsynet beklager den lange sagsbehandlingstid.

Arbejdstilsynets vurdering

Da listen over maskiner mv. omfatter ca. 200 punkter, vil Arbejdstilsynet undlade at tage stilling til hvert enkelt punkt, blot gøre rede for nogle generelle principper for Arbejdstilsynets dispensationspraksis.

Arbejdstilsynet har mulighed for at dispensere fra forbudene i bekendtgørelse om unges arbejde, når forholdene gør det rimeligt og fuldt forsvarligt, og i det omfang det er foreneligt med Rådets direktiv 94/33/EF af 22. juni 1994 om beskyttelse af unge på arbejdspladsen. Dispensationen kan også gives for bestemte fag og faglige områder, og efter Arbejdstilsynets opfattelse derfor også for produktionsskoler generelt.

Arbejdstilsynet er opmærksom på, at det er nødvendigt for produktionsskolerne at få dispensation til brug af visse maskiner, stoffer og materialer samt arbejdsprocesser for at kunne beskæftige eleverne meningsfuldt. På den anden side skal Arbejdstilsynet iagttage og håndhæve det beskyttelseshensyn over for unge, som fremgår af bekendtgørelsen om unges arbejde.

Praksis er derfor, at der kan gives dispensation til brug af mindre farlige maskiner mv., mens der ikke gives dispensation til brug af maskiner mv., der vurderes som mere farlige.

Arbejdstilsynet er opmærksom på, at de færreste maskiner kan karakteriseres som meget farlige (fx vinkelslibere, træundsage) eller som meget lidt farlige (fx håndført båndpudser til træ), dispensation eller mangel på samme vil

derfor bero på Arbejdstilsynets skøn. Arbejdstilsynet skal i den sammenhæng bemærke, at der ikke er et retskrav på at få dispensation, da udgangspunktet er et forbud.

Afgørelsen vil falde i 2 grupper:

Dels en gruppe af maskiner mv., der efter Arbejdstilsynets vurdering ikke forudsætter dispensation, da de ikke er omfattet af forbudene i bekendtgørelsen, for nogle maskiner dog med visse begrænsninger.

Dels en gruppe af maskiner m.v., der efter Arbejdstilsynets vurdering kan gives dispensation til brug af.

De øvrige maskiner vil der ikke blive givet dispensation til brug af.

Arbejdstilsynets afgørelse

1. Følgende maskiner mv. er efter Arbejdstilsynets opfattelse ikke omfattet af forbudene i bekendtgørelse om unges arbejde:

- Borhammer og boschhammer, forudsat den enkelte ikke anvender den mere end 30 minutter/dag
- Dejælter, forudsat det ikke er muligt at få hånden i maskinen
- Friture
- Fåreklipper
- Grøntsagssnitte, forudsat det ikke er muligt at få hånd eller fingre i farlige bevægelige dele
- Højtryksrensere, forudsat trykket ikke overstiger 70 bar
- Kartoffelskræller, forudsat den er forsynet med tvangsbrydende låg eller lignende, så man ikke kan få hånden i skarpe bevægelige dele
- Kornkværn, forudsat den er behørigt afskærmet
- Kødhakker, forudsat det ikke er muligt at få hånd/fingre i farlige bevægelige dele
- El-palleløfter, forudsat den betjenes gående
- Slagboremaskine, forudsat den enkelte ikke anvender den mere end 30 minutter/dag
- Søjleboremaskine, hvor borepatronen ikke er til mere end 13 mm bor
- Sømpistol, hvor hæfteklammernes masse ikke overstiger 0,3 gram
- Symaskiner
- Blender
- Manuel bænksaks
- Batterilader
- Centerpudser/excentersliber
- Dampstrygeanlæg
- Donkraft
- Dykpumpe
- Dækafbalancering
- Dækmontering

- El-drejbænk til ler
- Foodprocessor
- Gipsskruemaskine
- Manuelt drevet hydraulisk presse
- Kantpudser
- Manuelt drevet kantbukker
- Keramikovn
- Kipsteger
- Komfur
- Konvektionsovn
- Luftsruemaskine
- Microovn
- Opvaskemaskine
- Manuelt drevet pladevalse
- Rystepudser max. 30 minutter/dag/elev
- Rondelpudser
- El-sprøjt pistol
- Sorteringsmaskine til fisk
- Trekantpudser
- Trykkarrusel til tekstil
- Tællemaskine til fisk
- Vakuumpumpe
- Varmluftovn
- Varmepistol
- Varmepresse til tekstil

Arbejdstilsynet skal for en ordens skyld bemærke, at enkelte af ovenstående apparater formentlig er på kanten, fx keramikovn og kipsteger, hvor der er risiko for ekstremt høje temperaturer, men Arbejdstilsynet fortolker bekendtgørelsen således, at disse apparater kan anvendes uden dispensation.

2. Følgende maskiner mv. er omfattet af forbudene i bekendtgørelse om unges arbejde, og Arbejdstilsynet meddeler dispensation til brug af disse:

- Afkorter til metal, koldsav
- Afkorter til metal, rundsav
- Afkorter geringssav, transportabel
- Autolift
- Håndboremaskine til mere end 13 mm bor
- Rørbukker med og uden dorn
- Hydraulisk fladjern
- Bænboremaskine til metal, forudsat emnet er fastspændt under bearbejdning
- Bænkliber, båndliber og båndpudser til metal, stationære og transportable

- Båndsliber og båndpudder til træ, stationære og transportable
- Båndsav til træ og metal, forudsat klingens er afspærret så meget som emnet tillader
- Combihammer
- Dekupørsav
- Drejebænk til træ
- Elkniv til kød
- Fejemaskine som betjenes gående
- Finboresliber til metal
- Glasslibemaskine
- Geringskniv, geringsklipper og geringsssav
- Kaprundsav til metal
- Kopiskærer til metal
- Langhulsboremaskine til træ
- Ligesliber til metal
- Lufthammer
- Luftsliber
- Luftmejsel
- Metaldrejebænk
- Pladeklipper til metal
- Slagsaks til metal
- Mostrimmer
- Motorplæneklipper
- Plasmaskærer
- Pålægsmaskiner
- Radialboremaskine
- Revolverbænk
- Rørgevindskærer
- Rørskærer
- Røremaskine
- Råkostmaskine
- Skæremaskine til tekstil
- Stensav
- Stensliber/polerer
- Stiksav
- Strygerulle
- Svejseapparater af forskellig type *
- Trykmaskine til tekstil
- Vådsliber til metal
- Vådskærer/fliseskærer
- Udmugningsanlæg

* På betingelse af, at eleverne først har gennemgået uddannelse efter § 26 i bekendtgørelse om foranstaltninger til forebyggelse af kræfttrikoen ved arbejde med stoffer og materialer m.v.

For alle maskiner, uagtet om de anses for uden for forbudene, eller om der gives dispensation til brug af dem, er det selvsagt en afgørende forudsætning, at maskinerne er i fuldt forsvarlig stand, dvs. at de er indrettet, sikret og vedligeholdt efter gældende normer og standarder, at der foreligger brugsanvisninger på maskinerne, som kan forstås af eleverne, og at maskinerne betjenes efter fabrikantens anvisninger.

Dispensationen gives til produktionsskoler i Danmark på følgende vilkår:

- At eleverne er fyldt 15 år og uden for undervisningspligten
- At eleverne under brug af maskinerne er under effektivt og stadigt tilsyn af faglært voksen inden for det pågældende arbejdsområde, som er fyldt 18 år
- At eleverne er instruerede i farer ved betjeningen af maskinerne m.v.
- At eleverne kun betjener maskinerne, idet reparation og vedligeholdelse for visse maskiner kan indebære yderligere faremomenter
- At skolen lever op til arbejdsmiljølovgivningen i øvrigt, herunder i givet fald har sikkerhedsorganisation
- At produktionslokalerne er velholdte og ryddelige

Dispensationen gælder indtil videre, og kan uden varsel trækkes tilbage, såfremt vilkårene ikke overholdes, eller såfremt ulykker eller nærved-ulykker ved brug af maskinerne m.v. gør det nødvendigt for Arbejdstilsynet at revurdere farligheden ved brug af maskinerne m.v.

Arbejdstilsynet bemærker, at listerne indeholder dubletter, idet listen er en sammenfatning af, hvad de enkelte skoler har indsendt til Produktions-skoleforeningen, og at den enkelte maskintype kan være benævnt forskelligt på de forskellige skoler.

For så vidt angår de øvrige maskiner på bruttolisten fra Produktions-skoleforeningen afslår Arbejdstilsynet at meddele dispensation.

Hjemmel

Bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005 om unges arbejde, § 47 og § 48.

Klage over afgørelse

Arbejdstilsynets afgørelse kan inden 4 uger indbringes for Arbejdsmiljøklagenævnet efter arbejdsmiljølovens § 81.

Klage indsendes til:
Arbejdstilsynet, Kontor for videngrundlag, Postboks 1228, 0900 København
C

Venlig hilsen

Holger Bilsted